

Samenvatting

Advies wijziging Besluit USB in verband met strafonderbreking

Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming

De Afdeling advisering van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: de RSJ) heeft op 4 mei 2023 een advies uitgebracht over de wijziging van het Besluit tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (Besluit USB) in verband met regels over strafonderbreking. De RSJ is in dit advies ingegaan op de bevoegdheid van de minister voor Rechtsbescherming strafonderbreking voor bepaalde en onbepaalde tijd te verlenen. Met strafonderbreking wordt de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf van de volwassen of jeugdige veroordeelde opgeschort.

De RSJ kan zich vinden in de concept wijziging van het Besluit USB in verband met strafonderbreking voor bepaalde en onbepaalde tijd en doet enkele aanbevelingen tot aanpassing van het conceptbesluit en de Nota van Toelichting.

Strafonderbreking voor bepaalde tijd

Strafonderbreking voor bepaalde tijd is een vorm van verlof dat de minister kan verlenen wegens uitzonderlijke omstandigheden in de persoonlijke levenssfeer van de veroordeelde. De minister kan het verlof verlenen als niet kan worden volstaan met re-integratieverlof of incidenteel verlof. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om verlof voor bezoek in verband met ernstige ziekte, overlijden of een huwelijk van eerstegraads en tweedegraads familieleden. Vooraf vindt een belangenafweging plaats.

De RSJ is positief over de toevoeging van een vangnetbepaling bij strafonderbreking voor bepaalde tijd. Verder vraagt de RSJ in het advies aandacht voor de betekenisvolle relatie van een volwassene die niet valt onder eerstegraads en tweedegraads familieleden. Ook adviseert de RSJ de term 'levensgezel' toe te voegen aan de relaties waarmee de veroordeelde een hechte band kan hebben. Daarbij moet sprake zijn van een nauwe persoonlijke betrekking en gehechtheid in een relatie die vergelijkbaar is met die van echtgenoten of geregistreerde partners.

Strafonderbreking voor onbepaalde tijd

De minister kan strafonderbreking voor onbepaalde tijd verlenen aan volwassen en jeugdige vreemdelingen die tot een vrijheidsstraf zijn veroordeeld, een bepaald deel van deze straf hebben uitgezeten en niet in Nederland mogen blijven, onder de voorwaarde van vertrek uit Nederland.

Strafonderbreking voor jeugdige vreemdelingen

De RSJ vindt het een goede zaak dat de minister nu ook aan jeugdige vreemdelingen strafonderbreking voor onbepaalde tijd kan verlenen. Een voorwaarde is wel dat de minister bij een besluit over de verlening van strafonderbreking aan minderjarige vreemdelingen rekening houdt met het belang van het kind en andere relevante kinderen mensenrechten. Ook moet de minister waarborgen dat voor hen adequate opvang in het land van herkomst beschikbaar is.

Uitzondering aanvang strafonderbreking voor onbepaalde tijd

Bij een vrijheidsstraf van meer dan drie jaren kan de minister, in het geval van een bijzonder uitzettingsbelang, al na twee derde van de ondergane vrijheidsstraf strafonderbreking verlenen aan een vreemdeling. De RSJ is van mening dat deze uitzondering passend is om vertrek van moeilijk uitzetbare vreemdelingen te kunnen effectueren.

Vorrangsregeling - strafoverdracht boven strafonderbreking

De RSJ vraagt aandacht voor de manier waarop de voorrangsregeling – strafoverdracht gaat vóór strafonderbreking – wordt ingezet. Als strafoverdracht een reële optie is, moet deze zo spoedig mogelijk plaatsvinden.

De RSJ adviseert de voorrangsregeling bij jeugdige vreemdelingen buiten toepassing te laten vanwege de korte duur van jeugddetentie en de naar verhouding lange duur van de procedure voor strafoverdracht. Hierdoor lijkt de voorrangsregeling bij jeugdigen niet uitvoerbaar. De RSJ adviseert daarom bij jeugdigen tijdig het instrument van strafonderbreking te overwegen en (bij minderjarigen) onderzoek te doen naar adequate opvang in het land van herkomst.

Het advies kunt u raadplegen op de RSJ website

